

FOTO: GUSTAV SVIHUS BORGENSEN

Et mektig løft

Komponist og musikere introduseres som lokale krefter. Det leveres på et nivå som hadde ruvet hvor som helst.

Synagogen i Trondheim, 5. september:

I sin **åpningstale** binder festivalsjef for Jødisk Kulturfestival, Rita Abrahamsen, det lokale sammen med hendelsene i Midtøsten og Middelhavet før hun introduserer bestillingsverket «Svart melk», komponert av Ståle Kleiberg som en forlengelse av hans Holocausttrilogi. Konteksten kan knapt tenkes riktigere for urfremføringen. Omkranset av Marianne Thorsen, Bård Monsen, Ole Wuttudal og Øyvind Gimse sitter skuespiller, og for anledningen resitatør, Hallbjørn Rønning.

Thorsens fiolin åpner alene. I fem minutter smetter tonene ut i rommet i

«SVART MELK» AV STÅLE KLEIBERG

Musikere: Marianne Thorsen (fiolin), Bård Monsen (fiolin), Ole Wuttudal (bratsj), Øyvind Gimse (cello)
Resitatør: Hallbjørn Rønning

AV: GUSTAV SVIHUS BORGENSEN

Server gjerne politikerne det de eldre får servert

Eldre trenger mer enn pleie. [Les mer](#)

7. Bør det i større grad åpnes opp for private skole...?

flyktige vendinger, i det ene øyeblikket påminner det om tonerekker fra Midtøsten, i det neste om norsk folkemusikk – umulig å fange og plassere. Det stilner, og Rønning overtar: «Svart daggry melk. Vi drikker den om kvelden.», åpningen på Paul Celans oversatte dikt «*Todesfuge*» («Dødsfuge»), skrevet omkring 1945 og er tonesatt av flere komponister tidligere.

Gimses cello og Thorsens fiolin

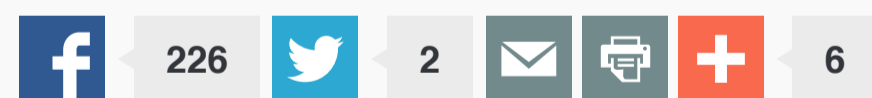
overtar og vikler seg rundt hverandre. De er i dialog, men representerer likevel to parallelle løp. Tempo og styrke forener dem mer enn tonene, som av og til sneier hverandre i forbigarten i små harmoniske støt. Jeg sitter allerede på kanten av stolen og noterer «For en timing!» på blokka.

Instrumentene stilner igjen, Rønnings stemme tar over: «Vi graver en grav, i lufta», og konnoterer kremasjonsovnens røyk. Ordene underbygger en fornemmelse av noe som flyr, eller snarere en lengten, noe som strekker seg og vil opp. Samtidig tynges figurene av den repetitive besvergelsen om svart melk – «Vi drikker, vi drikker, vi drikker». Kwartetten driver mer og mer i samme retning, og stemningen piskes opp av ordene. Vekslingen mellom tekstbrokker og spill bygger opp til kamp, et tungt forsøk på løsrivelse. Resitasjonsgrepet oppleves verken påklistret eller for bokstavelig, men passer nær sagt perfekt til dette formatet.

Og det er da også en komponist med en litterær innføling vi her har med å gjøre. Elementer fra Ståle Kleibergs foregående Holocauststykker er dryppet inn og gitt ny slagkraft. Paul Celans dikt tilfører en historisk tyngde nettopp ved å være skrevet av en jødisk poet mot slutten av andre verdenskrig. Den inndelte teksten er limt så presist sammen av musikken at det er lett å glemme at tekst og komposisjon faktisk ikke er skrevet som ett selvstendig stykke.

Når festivalsjef Abrahamsen kaller Holocausttrilogiens utvidelse for en «Trilogi pluss», høres det ut som om bestillingsverket er en hale, en fotnote i Kleibergs produksjon. Men «Svart melk» er selvstendig og ruvende, fremført av et A-lag av engasjerte musikere som fremhever komposisjonens kvaliteter. Den femte Jødisk Kulturfestival kunne ikke ha fått en bedre åpning.

Anmeldt av **Gustav Svihus Borgersen**

VIS DEBATT

Mer å lese på adressa.no:

Nå er Marvin og Lise ektepar

Åtte personer mistet hjemmet sitt i brann på Byåsen

Øyeblikket som endret alt

Sjekk hva partiene mener om skole

Hva mener ti partier om ti sentrale skole spørsmål? Vi har laget en guide.

[Les mer](#)

De har byttet et helvete med et annet

Det er innsiden av Tyrkias syriske slaveleire. [Les mer](#)

Alle, alle vil vi ha med!

I Den norske kirke er alle døpte medlemmer fullverdige medlemmer og således stemmeberettiget fullt ut. Det er ikke noe A-lag og B-lag. [Signert](#)

NTNU må lære av St. Olavs Hospital

- St. Olavs Hospital er et forbilde for hvordan NTNUs campus kan utvikles, sier universitetslektor Geir Brendeland.

[Les mer](#)

Øyeblikket som endret alt

Jo Inge Berget tok en såledragning han blir husket for så lenge han lever. Der startet Norge stormløpet mot EM. [Les mer](#)

Nyhet!

Litt sparing
er bedre
enn ingen
sparing

SISTE NYTT:

- 10:15 Skole stengt på ubestemt tid etter røykutvikling
- 10:01 Truet slektninger på sosiale medier om å bruk
- 09:46 Fire grep du bør ta for å få jobb etter studiene
- 09:43 **+** Server gjerne politikerne det de eldre får servert
- 09:32 Mjelde ferdig i Start - ny trener klar

MEST LEST SISTE TID

Adresseavisen ønsker en åpen og saklig debatt. Alle innlegg blir kontrollert før publisering. Debatten er åpen kl 07 (08) - 24. Vi forbeholder oss retten til å forkorte, redigere og fjerne innlegg. Ditt fulle navn må enten gå fram av epost-adressen eller oppgis som brukernavn/Facebook-profil. [Debattregler](#)

comments powered by [Disqus](#)

adressa.no | hovedsakene nå:

Brannalarm ikke utløst etter røykutvikling:

Sjekker om skolen er brannsikker nok

Fire grep du bør ta for å få jobb etter studiene

Truet slektninger på
sosiale medier om å
bruke skytevåpen

[Les mer](#)

Sport **FOTBALL**

Innlegg til Ordet fritt:

Dette er Norges vei til EM i Frankrike

Server gjerne politikerne det de eldre får servert

Dramatisk fall i nettbrett-salget

Test: Sjekk hvilke brød du bør velge

[Les mer](#)

▼ ANNONSE

Nyhet!

Spar hver gang du bruker kortet

[Start mikrosparing >](#)

SpareBank 1

Adresseavisen

EADRESSA

MOBIL

TIPS OSS

RSS-FEED

FACEBOOK

TWITTER

SJEFREDAKTØR:

Tor Olav Mørseth

NYHETSREDAKTØR:

Erlend Hansen Juvik

REDAKTØR FOR NETT OG MOBIL:

Atle Bersvendsen

TIPS OSS:

Tipstelefon: 07200

SMS/MMS: 07200, kodeord TIPS

E-post: webred@adresseavisen.no

KUNDESERVICE:

Telefon: 07200

Internett: [Kontakt oss](#)

ANNONSE- OG ABONNEMENTSINFO:

E-post: kundeservice@adresseavisen.no

Internett: <http://kundeservice.adressa.no>

E-utgave for abonnenter: [eAdressa](#)

JOB:

[Ledige stillinger i Adresseavisen](#)

KONSERNINFO:

Adresseavisen er en del av konsernet Polaris Media, som er notert på Oslo Børs. For finansiell informasjon se

www.polarismedia.no.

ADRESSEAVISEN AS

Org.nr 992 664 568

Postboks 3200, Sluppen

7003 Trondheim

Sentralbord: 07200

Fax: + 47 72 50 11 15

Adresseavisen arbeider etter [Vær Varsom-plakatens](#) regler for god presseskikk. Se også [Redaktøransvar](#). Adresseavisen har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til. [Informasjon om bruk av «cookies»](#) og [personvernpolicy](#). Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet 2014 ©

Adresseavisen Powered by Escenic. [Adresseavisens rettigheter](#).

adressa.no
medielab